

DE PARTIJ ALS SPEELTJE VAN EGO'S

Anton C. Zijderveld

#Rita Verdonk vond dat ze in de VVD-fractie en daarbuiten in de media over meer mocht spreken dan alleen het onderwerp van haar portefeuille. Dat was niet de afspraak, maar gold eigenlijk niet, vond ze, want ze had de status en het gezag van een gewezen minister en die mag haar mening over alles geven. En dan, ze had in de verkiezingen van november 2006 toch meer voorkeurstemmen dan de fractieleider verzameld? Dan heeft ze toch het recht, nee, ten opzichte van al die kiezers, de plicht te zeggen wat ze denkt en wat ze wil? Dat ze nu uit de fractie is verwijderd begrijpt ze niet. Ze gaat verder als een-persoonsfractie en ja, ze blijft lid van de VVD. Daarbij weet ze donders goed dat de partij grote schade lijdt als ze geroyeerd zou worden, wat overigens onvermijdelijk lijkt.

#De media smullen en reppen van een Shakespeareaans koningsdrama. 'Eindelijk is de politiek weer spannend', wordt opgewonden geroepen. Maar wie er met enige distantie naar kijkt, moet toch constateren dat het een bedroevende affaire is. Hier is een niet gering ego dat gedreven wordt door ambitie en zich er niet om bekommert dat haar eigen partij en het imago van het parlement ernstig beschadigd worden. Het heeft er alle schijn van dat de partij voor Rita Verdonk een soort speeltje is, waarmee ze behoorlijk ruw omspringt. Ze wordt daarbij geholpen door de media. Die zijn dol op ambitieuze Ego's.

#Fortuyn was ook hierin de trend setter. Zijn LPF heeft voor haar definitieve ondergang zes ego's gekend die zich afsplitsten. In de VVD is Geert Wilders Verdonk voorgegaan. Deze ego's drijven mee op de golf van het populisme en proberen met harde taal en opstelling via de media en de opiniepeilingen stemmen te vergaren. Dat daarbij hun partij grote schade wordt aangebracht, deert hen niet. Die partij is voor hen slechts een middel om zich politiek te profileren en macht naar zich toe te trekken. Waar komt deze mentaliteit nou vandaan? Naar mijn mening heeft het alles met de individualisering te maken.

#Nu is voor de individualisering veel te zeggen. We kunnen meer dan ooit voorheen zelf ons leven inrichten, kiezen voor een levenspartner, een opleiding en een beroep, uitmaken hoe we ons kleden en wat we consumeren. Ook levensbeschouwelijk laten we ons niet meer door ouderen en gezaghebbenden sturen. Individualisering is een voorwaarde voor emancipatie. Vooral vrouwen moeten wantrouwig zijn, wanneer er geklaagd wordt over 'teveel individualisering' en opgeroepen tot 'meer gemeenschapszin'. Immers, het waren uitgerekend de collectiviteiten en gemeenschappen van vroeger die hen aan het aanrecht kluisterden.

#Dit neemt niet weg dat dezelfde individualisering, als ze doorslaat, een aantal maatschappelijk en politiek nadelige gevolgen heeft. Het eigenbelang vormt dan de maat der dingen, terwijl het collectieve belang als een belemmering voor de eigen ambities wordt gezien. Gek gemaakt door het grote aantal voorkeurstemmen is mevrouw Verdonk de VVD gezien als een middel om eigen politieke ambities te realiseren en toen ze merkte dat dat niet lukte, is ze op ramkoers gegaan. Dat daarbij haar partij, de VVD, grote averij opliep, deerde haar niet. Ze gaat nu als Ego verder, hopen op spoedige verkiezingen waarin 'haar' kiezers haar aan de beoogde macht zullen helpen.

#Moge het kabinet Balkenende toch vooral de volle rit uitzitten!